

Suggestie voor een thema voor een herdenkingsmunt in 2022: actief vrouwenkiesrecht in Grondwet.

100 jaar geleden kreeg het actief vrouwenkiesrecht een basis in de Grondwet, nadat het al in 1919 bij gewone wet was ingevoerd. Op 5 juli 1922 vonden er in Nederland voor het eerst Tweede Kamerverkiezingen plaats met actief vrouwenkiesrecht. Sindsdien geldt een algemeen kiesrecht in Nederland.

Het kiesrecht is in een moderne democratie een van de belangrijkste rechten die verbonden zijn aan het staatsburgerschap.

Hoewel volgens de Grondwet vrouwen niet formeel uitgesloten waren, mochten tot het begin van de 20e eeuw in Nederland alleen mannen - als ze voldeden aan bepaalde (inkomens)eisen - stemmen. In 1883 wilde arts en feminist Aletta Jacobs zich op de kieslijst van Amsterdam laten zetten, zodat ook zij kon stemmen bij verkiezingen. Dit verzoek werd door het college van B&W afgewezen met de woorden (..) adressante moge zich dan al beroepen op de letter der Wet, volgens den Geest onzer Staatsinstellingen is aan de vrouw geen kiesrecht of stemrecht verleend. Haar vordering werd door de rechter afgewezen, hetgeen in cassatie werd bevestigd door de Hoge Raad. In Nederland volgde - vergelijkbaar met de gebeurtenissen in veel andere landen overal op de wereld - een strijd voor vrouwenkiesrecht die door vrouwen en mannen gevoerd werd.

Bij de grondwetswijziging van 1917 werd het passief kiesrecht voor zowel vrouwen als mannen ingevoerd. Maar het actief kiesrecht werd alleen opengesteld voor mannen, zij het dat de Grondwet het mogelijk maakte dat de wet het actief kiesrecht ook uitbreidde tot vrouwen. (...) Op 28 september 1919 trad op initiatief van het vrijzinnig-democratische Kamerlid Hendrik Pieter Marchant een wet tot instelling van actief kiesrecht voor vrouwen in werking (de 'Wet Marchant'). Vanaf deze datum heeft Nederland dus het algemeen kiesrecht voor mannen en vrouwen.

Bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1922 konden alle vrouwen in Nederland gebruikmaken van het actieve kiesrecht; daarmee werd de Tweede Kamer voor het eerst in de geschiedenis een volksvertegenwoordiging, want samengesteld op basis van algemeen kiesrecht. Het algemeen kiesrecht voor vrouwen en mannen werd met de grondwetswijziging van 1922 in de Grondwet opgenomen.

In Nederland was alleen de SGP nog tot 2013 tegen het passief vrouwenkiesrecht.

Bron:

<https://nl.wikipedia.org/wiki/Vrouwenkiesrecht>